

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

datum	ons kenmerk pagina	ons kenmerk	pagina	betreft
18 mei 2023		23U0006466	1 van 4	Internetconsultatie
uw kenmerk	aantal bijlagen	afdeling	behandelaar	
N.v.t.	N.v.t.	Ontwikkeling	K.C. Plugge	

Hooggeachte mevrouw Schouten,

Dank voor de mogelijkheid om te reageren op de wettelijke aanpassingen in het kader van uw voorstellen omtrent de wijziging van de Participatiewet in verband met het op onderdelen in balans brengen van de wet tussen bestaanszekerheid, re-integratie en handhaving.

Als gemeente hebben wij als centraal doel dat onze inwoners naar vermogen meedoen. Versterken van kansen en oplossend vermogen van de individuele inwoners en versterken van het samen-oplossend vermogen van onze lokale gemeenschap, dragen daaraan bij. Daarvoor is het nodig dat we als gemeentelijke overheid, samen met onze partners, dicht bij onze inwoners en hun leefwereld staan en hen respectvol en waardevrij tegemoet treden.

Wij onderschrijven dan ook de uitgangspunten neergelegd in uw beleidsplan en wetsvoorstel dat het van belang is de mens centraal te stellen. Rechtszekerheid moet voorop staan waarbij de professional voldoende ruimte ervaart om hetgeen te doen waar deze voor aangenomen is, namelijk betrokkenen ondersteunen. Hierbij is van belang dat de maatregelen hier daadwerkelijk op een realistische manier aan kunnen bijdragen. Dit zonder de uitvoering onnodig complex te maken. Een toereikend budget is dan ook noodzakelijk om genoemde ambities te realiseren.

Als gemeente willen wij graag betrokken worden bij de ontwikkelingen in het kader van uw beleidsplan "Participatiewet in Balans". Wij zijn dan ook verheugd dat wij hieraan reeds hebben bijgedragen door ons gesprek met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten betreffende dit onderwerp. Ook in het vervolg van de ontwikkelingen dragen wij waar mogelijk dan ook graag bij. Hieronder in elk geval onze reactie op de teksten welke zijn aangeboden voor internetconsultatie. De reactie is verdeeld over de verschillende thema's conform opbouw van het voorstel.

Postadres Postbus 25, 3200 AA Spijkenisse **Bezoekadres** Raadhuislaan 106, 3201 EL Spijkenisse

Telefoon 14 0181 **E-mail** gemeente@nissewaard.nl **www** nissewaard.nl

Kenmerk digitale handtekening:

Blij met kansen, minder blij met financiële risico's

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat wij blij zijn met de acties welke voorgesteld worden om hardheden uit de wet te halen. Ook het feit dat sociale activering breder wordt getrokken naar het principe maatschappelijke participatie ervaren wij als positief. Met de aangekondigde wijzigingen voorzien wij echter ook enkele financiële risico's voor gemeenten en rijst de vraag of de (financiële) positie van betrokkenen per definitie verbeterd.

MAATSTAFBEPALINGEN

Bijzondere bijstand 18- tot en met 20-jarigen

De harmonisatie van de hoogte van de aanvullende bijzondere bijstand voor jongeren van 18 tot en met 20 jaar ervaren wij als positief. In zijn algemeenheid vinden wij het wel verwonderlijk dat er voor deze kosten (al jaren) gebruik wordt gemaakt van het instrument bijzondere bijstand terwijl artikel 18 van de Wet aanpassing van de norm toestaat.

Giften

Wij zien het als een positieve ontwikkeling dat giften tot € 1.200 standaard door gemeenten moeten worden vrijgelaten. In de memorie van toelichting wordt te kennen gegeven dat dit het aantal situaties waarin maatwerk moet worden uitgevoerd wordt beperkt. Feit is echter dat, zoals u zelf eveneens benoemd in de memorie van toelichting, in iedere situatie gekeken moet worden of er überhaupt sprake is van een gift, vermogen of (structurele) inkomsten. Daarbij lijkt de tekst zelf onvoldoende aan te sluiten bij de memorie van toelichting waar het de mogelijkheid betreft kostenbesparingen aan te merken als gift.

Gemeenten kunnen met begunstigend beleid afwijken van hetgeen opgenomen in wetgeving. Iets wat wij momenteel doen om het verschil in normering recht aan te doen. Naar onze mening wordt echter in uw voorstel geen recht gedaan aan dit onderscheid.

Maatwerkmogelijkheid bij de vierwekenzoektermijn voor jongeren tot 27 jaar in kwetsbare situaties

Dit achten wij een positieve ontwikkeling. Zoals al wordt aangegeven in de stukken dient er echter wel (tijdig) actie te worden ondernomen op de benodigde ICT-aanpassingen. Dit is een randvoorwaarde om een en ander correct te kunnen uitvoeren.

ALGEHELE CODIFICATIE

Bijstandsnorm (alleenwonende) alleenstaande bijstandsgerechtigde met niet-rechthebbende partner

Hoewel de intentie van de aanpassing van dit onderdeel van de Wet helder is brengt dit enkele complicaties of onduidelijkheden met zich mee. Vraag is bijvoorbeeld of er op de inkomsten van een niet-rechthebbende partner inkomensvrijlating mag of moet worden toegepast. Hetzelfde geldt voor het nieuw in te voeren bufferbudget. Kan de rechthebbende partner deze aanvragen? Ook in dit soort situaties kan er immers sprake zijn van ongewenste inkomensschommelingen.

Geen kostendeler bij tijdelijk verblijf – explicitering hoofdverblijf vereiste

De explicitering van de termijn als tijdelijk biedt helderheid. Hierbij maken wij de kanttekening dat meerdere elementen een complicerende factor zijn in dit kader. Zo kan de krapte op de woningmarkt betrokkenen tegen hun wens dwingen langer ergens te verblijven. In de memorie van toelichting geeft u ruimte om af te wijken. Echter in dit licht achten wij een standaard periode van eenmalig zes maanden kort.

STIMULANS TOT RE-INTEGRATIE, PASSEND BIJ DE HETEROGENE DOELGROEP

Verruiming van de bijverdiengrenzen

Wij achten het een positieve ontwikkeling dat de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep d.d. 24 augustus 2021 middels deze aanpassing teniet wordt gedaan. Ditzelfde geldt voor de toevoeging van de vrijlatingsmogelijkheid voor jongeren. Het voorstel lijkt helder in uitvoering. Er hoeft ook niet meer gekeken te worden welke vrijlating in welke volgorde van toepassing is mocht betrokkene recht hebben op meerdere vormen van vrijlating. Desondanks brengt de expliciete mogelijkheid tot individualisering wel extra werkzaamheden met zich mee. De KAN-bepaling van verschuiving van de periode van 12 maanden bij onderbreking werkzaamheden brengt wel ongelijkheid tussen gemeenten met zich mee. De belasting op de uitvoering is hierbij afhankelijk van de keuze die een college hierin maakt.

(Automatisch) verrekenen van inkomsten uit arbeid op basis van gegevens uit de Polisadministratie

Wij achten dit een positieve ontwikkeling. Van belang is wel, zoals eveneens blijkt uit de memorie van toelichting, dat een en ander tijdig en goed gefaciliteerd wordt. Communicatie richting werkgevers is hierbij een belangrijk onderdeel.

Vereenvoudiging verrekenen vakantietoeslag, Individueel Keuzebudget (IKB) en eindejaarsuitkering

Wij achten dit een positieve ontwikkeling. Wel zijn wij benieuwd naar de nadere uitwerking in genoemde AMvB.

Invoering bufferbudget

Dit betreft een complexe uitvoeringsmaatregel welke zoals al aangegeven in de memorie van toelichting voor rechtsongelijkheid gaat zorgen. Hoewel onze gemeente maatwerk van belang acht is de vraag of dit instrument niet zijn doel voorbijstreeft. Er wordt aangegeven dat het alleen in uitzonderlijke gevallen mag worden ingezet. Zo moet er geen ander instrument, denk bijvoorbeeld aan de vrijlating van inkomsten van 15%, inzetbaar zijn. Echter ook indien er verrekend kan worden met een vrijlating zorgt dit voor fluctuatie in inkomsten welke betrokkenen niet per definitie op kunnen vangen en naar onze mening alsnog aan de bestaanszekerheid zullen torren.

EEN BREDER PERSPECTIEF OP PARTICIPATIE, MET DAARBIJ PASSENDE, REËLE, VERPLICHTINGEN EN GEDIFFERENTIEERDE HANDHAVING

Een op de bijstandspopulatie toegespitst ontheffingenkader

Wij zijn benieuwd naar de nadere uitwerking zoals beschreven in de Memorie van toelichting. Zoals eerder aangegeven denken wij ook hierover graag met u mee.

Een gedifferentieerd maatregelenbeleid

Dit achten wij een positieve ontwikkeling. Wij wachten de nadere uitwerking in het wetsvoorstel Handhaving sociale zekerheid af. Ook hierin dragen wij waar mogelijk graag bij aan de verdere uitwerking.

Ruimte voor mantelzorg

Met het verdwijnen van de bloed- en aanverwanten blijven we zitten met de situatie dat de kinderen uit een gezin levenslang ongehuwd blijven en bij elkaar blijven wonen, die zeker niet aangemerkt willen worden als gehuwd. De zorgbehoefte over en weer kon nog wel eens helpen om een afzonderlijke norm te verstrekken, maar nu moet intensieve mantelzorg worden aangetoond. Hoewel in de memorie van toelichting meer context wordt gegeven aan hetgeen verstaan wordt

datum
18 mei 2023

ons kenmerk

pagina
4 van 4

betreft
Internetconsultatie
"Participatiewet in balans"

onder intensieve mantelzorg kan dit leiden tot extra uitvoeringswerkzaamheden en is het waarschijnlijk dat vaker advies van deskundigen op dit punt moet worden ingewonnen. Zoals bekend is er een krapte op de arbeidsmarkt welke het ontvangen van een dergelijk advies kan vertragen. Hiernaast zal de inzet van dergelijke advisering naar verwachting leiden tot een verhoging aan uitgaven voor gemeenten.

Ter afsluiting willen wij u bedanken voor het mooie voorstel en de constructieve houding. Zoals eerder aangegeven spreekt het voor zich dat wij graag betrokken zijn bij het vervolg, waaronder de uitwerking van de algemene regels in de Algemene Maatregel van Bestuur en de verdere ontwikkeling van overige regelgeving.

Hoogachtend,
Namens de burgemeester en wethouders van Nissewaard,

Wethouder W. Struijk
Portefeuille Werk & Inkomen